

רשומות

קובץ התקנות

24 בפברואר 2022

10018

כ"ג באדר א' התשפ"ב

עמוד

2158

תקנות הנמלים (השלכת אשפה מכלי שיט), התשפ"ב-2022

תקנות הנמלים (השלכת אשפה מכלי שיט), התשפ"ב-2022

בתוקף סמכותי לפי סעיף 60(1)(יא) ו-1(יז) ו-1(2) ו-1(ח) לפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן – הפקודה), לאחר התייעצות עם שר הבריאות, לפי הצעת רשות הספנות והנמלים מכוח סעיף 32(א) לחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004,² ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפי סעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977,³ אני מתקינה תקנות אלה:

פרק א': פרשנות ותחולה

1. בתקנות אלה –

הגדרות

"אזור מיוחד" – אזור ים כמפורט בתוספת הראשונה, שמחמת סיבות טכניות בדיקה למצבו האוקינוגרפי והאקולוגי ולאופי התעבורה בו, נדרש לגביו שימוש בשיטות מיוחדות למניעת זיהום הים באשפה;

"אימ"ו" – הארגון הימי הבינלאומי לענייני ספנות ישראל חברה בו;

"אסדה" – מיתקן המוצב בים, בין בחיבור לקרקע ובין במצב ציפה, בין באופן קבוע ובין באופן זמני;

"אפר מיתקני שריפה" – אפר ושיירי פחם הנובעים ממייתקני שריפה בכלי השיט, המשמשים לשריפת אשפה;

"אשפה" – פסולת מזון, פסולת ביתית ופסולת תפעולית, כל הפלסטיק, שיירי המטען, אפר מיתקני שריפה, שמן ביטול, ציוד הדיג ופגרי בעלי החיים הנוצרים במהלך הפעולה הרגילה של כלי השיט וחיובים בסילוק רצוף או תקופתי, למעט –

(1) החומרים המוגדרים או הרשומים בנספחים אחרים לאמנה;

(2) דגים טריים וחלקיהם הנוצרים כתוצאה מפעילויות דיג המתנהלות במהלך ההפלגה;

(3) דגים טריים וחלקיהם הנוצרים כתוצאה מפעילויות של חקלאות ימית הכרוכות בהובלת דגים או רכיכות למיתקן של חקלאות ימית ולהובלת הדגים או הרכיכות שנאספו ממייתקן כאמור לחוף;

"בעל" – הבעל הרשום של כלי השיט, חוכר כלי השיט או מפעילו;

"גרעינים" – חיטה, תירס, שיפון, אורז, שעורה, שיבולת שועל, זרעים וקטניות, לרבות בתצורתם המעובדת;

"האמנה" – האמנה הבינלאומית בדבר מניעת זיהום ים מאוניות, 1973,⁴ כפי שתוקנה בפרוטוקול משנת 1978, ישראל צד לה;

"השלכה" – הוצאת אשפה מכלי שיט, לרבות דליפה, סילוק, שפיכה, נזילה, שאיבה, פליטה או ריקון, למעט הטלת פסולת שבוצעה מכוח היתר שניתן לפי סעיף 3א לחוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ"ג-1983,⁵ ולמעט אלה:

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443.

² ס"ח התשס"ד, עמ' 456.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348.

⁴ כתבי אמנה, כרך 29, עמ' 163.

⁵ ס"ח התשמ"ג, עמ' 110.

- (1) חומר שנדלה מקרקעית הים;
 - (2) בוצת שפכים;
 - (3) פסולת דגים;
 - (4) כלי שיט ואסדות;
 - (5) חומר לא-אורגני גאולוגי אינרטי, למשל פסולת כרייה;
 - (6) חומר אורגני ממקור טבעי;
 - (7) פריטים גדולים המורכבים בעיקר מברזל, פלדה ובטון;
 - (8) זרימות פחמן דו-חמצני מהליכי לכידת פחמן דו-חמצני לשם הטמנה;
 - (9) הוצאת אשפה הנובעת ישירות מחיפוש, ניצול ועיבוד של משאבים מינרליים בקרקעית הים;
 - (10) הוצאת אשפה למטרות מחקר מדעי שנערך כדין בנושא מניעת זיהום הים או שליטה על זיהום ים;
- "היבשה הקרובה ביותר" – היבשה שמקו הבסיס המשמש לקביעתו של הים הטריטוריאלי של שטח הארץ הנדון, לפי המשפט הבין-לאומי, ולעניין החוף הצפון מזרחי של אוסטרליה – לפי התוספת השנייה;
- "המשרד" – משרד התחבורה והבטיחות בדרכים;
- "הנחיות אימ"ו לעניין יומנים אלקטרוניים" – ההנחיות שבהחלטה (74) MEPC 312 של אימ"ו, כפי שתתוקן מזמן לזמן, המפורסמת באתר האינטרנט של המשרד – רשות הספנות והנמלים;
- "הנחיות אימ"ו לעניין יישום הנספח" – ההנחיות שבהחלטה (71) MEPC 295 של אימ"ו, כפי שתתוקן מזמן לזמן, המפורסמת באתר האינטרנט של המשרד – רשות הספנות והנמלים;
- "הנחיות אימ"ו לעניין תוכנית ניהול אשפה" – הנחיות שבהחלטה (63) MEPC 220, כפי שתתוקן מזמן לזמן, המפורסמת באתר האינטרנט של המשרד – רשות הספנות והנמלים;
- "הנחיות אימ"ו לעניין טופס הודעה מוקדמת" – הנחיות שבהחלטה MEPC.1/Circ.644/Rev.1, כפי שתתוקן מזמן לזמן, המפורסמת באתר האינטרנט של המשרד – רשות הספנות והנמלים;
- "הנספח" – הנספח החמישי לאמנה שעניינו מניעת זיהום הים מאשפה מכלי שיט, לרבות תוספותיו;
- "יומן אשפה" – לגבי כלי שיט ישראלי – יומן אשפה כאמור בפרק ג' ולפי התוספת השלישית, ולגבי כלי שיט שאינם ישראלי – יומן לרישום אשפה שהוא נושא לפי הוראות מדינת הדגל שלו ולפי הוראות הנספח;
- "כלי שיט" – כלי מכל סוג שהוא, הפועל בסביבה הימית, לרבות סנפירית, רחפת, כלי שיט תתיימי ואסדה;

“כלי שיט ישראלי” – כל אחד מאלה:

- (1) כלי שיט הרשום במרשם הישראלי לכלי שיט לפי חוק הספנות (כלי שיט), התש”ך-1960⁶, לרבות כלי שיט החייב ברישום לפי החוק האמור או הופטר ממנו;
 - (2) כלי שיט המונע באמצעות משוטים בלבד שהוא בבעלות אזרח ישראלי או תאגיד ישראלי;
 - (3) כלי שיט הרשום או חייב רישום בפנקס הרישום המתנהל לפי חוק הספנות (כלי שיט זר בשליטה של גורם ישראלי), התשס”ה-2005⁷;
- “מטענים מוצקים בצובר” – כל מטען בתפוזרת, למעט נוזל או גז, המורכב משילוב של חלקיקים, גרגירים או חלקים גדולים יותר של חומר שאינו אחיד בהרכבו, המוטען ישירות לחלל המטען של אונייה בלא המכלה;
- “מים אפורים” – מי ניקוז ממדיחים, מקלחות, מכבסות, אמבטיות וכיורים, למעט מי ניקוז של שירותים, מי ניקוז ממיתקן רפואי ומי ניקוז מחללים המכילים בעלי חיים ומי ניקוז מחללי מטענים;
- “מיתקן קליטה” – כלי שיט או מיתקן אחר לאיסוף אשפה מכלי שיט הפוקד את הרציף;
- “מסע בין-לאומי” – מסע אל נמל או מסוף הממוקם במרחק מן החוף, הנמצאים בתחום שיפוטה של מדינה אחרת;
- “מפעיל רציף” – תאגיד שהוא בעל הזכויות להפעיל את הרציף הנוגע בדבר;
- “מפקח כלי שיט” – כהגדרתו בתקנות הנמלים (בטיחות השיט), התשמ”ג-1982⁸;
- “מפקח הגנת הסביבה” – כהגדרת מפקח הגנת הסביבה בחוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע”א-2011⁹, שהוסמך לעניין פקודת מניעת זיהום מייים בשמן [נוסח חדש], התש”ם-1980¹⁰;
- “נמל בישראל” – מקום שהוכרז כנמל לפי סעיף 2 לפקודה;
- “נמצא בדרך” – בנתיב, לרבות בסטייה מהדרך הישירה והקצרה ביותר, כדי לגרום לפסולת המושלכת להתפזר על פני שטח ימי גדול ככל האפשר;
- “נספחי אמנה אחרים” – הנספח הראשון לאמנה העוסק במניעת זיהום ים בשמן, הנספח השני לאמנה העוסק במניעת זיהום ים בחומרים נוזליים מזיקים בצובר, הנספח השלישי לאמנה העוסק במניעת זיהום ים במטענים מסוכנים ארוזים, הנספח הרביעי לאמנה העוסק במניעת זיהום הים משפכים והנספח השישי לאמנה העוסק במניעת זיהום אוויר מכלי שיט;
- “פגרי בעלי חיים” – גופות של בעלי חיים המובלים בכלי השיט כמטען ומתים או מומתים במהלך ההפלגה;
- “פלסטיק” – חומר מוצק שרכיב בסיסי בו הוא פולימר עתיר מסה מולקולרית אחת או יותר שנוצר (מעוצב) במהלך ייצור הפולימר או העיצוב לתוך המוצר המוגמר בחום או בלחץ; לפלסטיק יש תכונות חומר הנעות בין קשה ופריך לבין רך

⁶ ס”ח התש”ך, עמ’ 70.

⁷ ס”ח התשס”ה, עמ’ 989.

⁸ ק”ת התשמ”ג, עמ’ 387.

⁹ ס”ח התשע”א, עמ’ 738.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 33, עמ’ 630.

ואלסטי; ובכלל זה כל האשפה המורכבת או הכוללת פלסטיק בכל צורה, לרבות חבלים סינתטיים, רשתות דיג סינתטיות, שקיות אשפה מניילון ואפר מיתקני שריפה שמקורו במוצרי פלסטיק;

"פסולת ביתית" – כל סוגי הפסולת שאינה מוגדרת בנספחי האמנה האחרים, הנוצרת באזורי המגורים בכלי השיט למעט מים אפורים;

"פסולת מזון" – כל חומר מזון, לרבות פירות, ירקות, מוצרי חלב, עוף, מוצרי בשר ושיירי מזון מכלי השיט;

"פסולת תפעולית" – כל הפסולת המוצקה, כולל בוצות, שאינה מוזכרת בנספחי האמנה האחרים, שנאספה בכלי השיט במהלך התחזוקה או התפעול הרגיל שלו או משמשת לאחסנת מטען ולטיפול בו, וכן חומרי ותוספי ניקוי הכלולים במי השטיפה של מחסן המטען או המשטחים החיצוניים, אך למעט מים אפורים, מי שיפוליים, או השלכות דומות אחרות החיוניות לתפעול כלי השיט, כמפורט בהנחיות אימ"ו;

"ציוד דיג" – כל מיתקן פיזי או חלק ממנו או שילוב של פריטים שניתן לשים ביים או על קרקעיתו במטרה ללכוד, או לשלוט למטרת לכידה של יצורי ים או מים מתוקים;

"קברניט" – מי שבידו הפיקוד על כלי השיט או האסדה;

"רציף" – לרבות מזח, מקשר, מערכת עגינה בלב ים וכל מיתקן אחר המשמש לריתוק כלי שיט בתחום הימי;

"שריפה" – שריפת אשפה במיתקן שיועד לכך על גבי כלי השיט;

"תאגיד ישראלי" – תאגיד שנרשם כדין בישראל או שהוקם מכוח הדין בישראל, למעט חברת חוץ.

תחולה

2. תקנות אלה יחולו על –

(1) כלי שיט שבמימי החופין של ישראל, למעט כלי שיט צבאי ולמעט כלי שיט שבבעלות או בהפעלת מדינת חוץ בעת שנעשה בו שימוש בשירות ממשלתי לא-מסחרי של אותה המדינה;

(2) כלי שיט ישראלי – גם כשהוא מחוץ למימי החופין של ישראל.

פרק ב': מניעת זיהום הים באשפה

3. (א) לא ישליך אדם אשפה מכלי שיט לים, למעט במקרים המנויים בתקנות 4(ב) איסור השלכת אשפה מכלי שיט לים עד 7.

(ב) על אף האמור בתקנות 4 עד 6, השלכה לים של פלסטיק ושמן בישול אסורה, למעט לפי הוראות תקנה 7.

4. (א) לא ישליך אדם לים אשפה מאסדות ומכל כלי השיט האחרים שנמצאים לצד האסדות האמורות או עד מרחק של 500 מטרים מהם.

איסור השלכת אשפה מאסדה או מכלי שיט הנמצא לידה

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי אדם להשליך לים פסולת מזון מאסדות הנמצאות במרחק של יותר מ-12 מילין ימיים מהיבשה הקרובה ביותר, ומכל כלי השיט האחרים, שהם לצד האסדות האמורות או במרחק 500 מטרים מהן; פסולת מזון כאמור תושלך רק אם היא עברה כתישה או טחינה במיתקן מתאים עד שניתן להעבירה דרך רשת שגודל פתחיה אינו עולה על 25 מילימטרים.

5. (א) לא ישליך אדם אשפה מחוץ לאזורים מיוחדים, אלא אם כן מתקיימת אחת מהנסיבות האלה:

(1) כלי השיט נמצא בדרך רחוק ככל האפשר מהיבשה הקרובה ביותר, אך בכל מקרה במרחק שלא יפחת מ-

(א) 3 מילין ימיים מהיבשה הקרובה ביותר לפסולת מזון שעברה כתישה או טחינה במיתקן מתאים עד שניתן להעבירה דרך רשת שגודל פתחיה אינו עולה על 25 מילימטרים;

(ב) 12 מילין ימיים מהיבשה הקרובה ביותר לגבי פסולת מזון שלא עברה טיפול לפי תקנת משנה (א);

(ג) 12 מילין ימיים מהיבשה הקרובה ביותר לשיירי מטען שלא ניתנים לפריקה מיטבית בשיטות פריקה קיימות בנמל; שיירי מטען אלה לא יכילו כל חומר המסווג כמזיק לסביבה הימית, לפי אמות המידה שבתוספת הרביעית; המבקש להוביל מטענים מוצקים בצובר, למעט גרעינים, יסוג את המטען לפי התוספת הרביעית ויצהיר אם הוא מזיק לסביבה הימית או לא.

(ד) 100 מילין ימיים לפחות מהיבשה הקרובה ביותר לפגרי בעלי חיים, ובלבד שההשלכה תתקיים רחוק ככל האפשר מהיבשה הקרובה ביותר;

(2) חומרי הניקוי או תוספי הניקוי הכלולים במי שטיפה של מחסני המטען, הסיפון והמשטחים החיצוניים אינם מזיקים לסביבה הימית, והכול לפי הנחיות אימ"ו לעניין יישום הנספח.

(ב) על אשפה המורכבת מסוגים שונים שחלות עליהן הוראות תקנה 5(א)(1) או (2) יחולו ההוראות המחמירות יותר המפורטות בתקנות אלה לפי העניין, והכול ובלבד שאם האשפה כוללת פלסטיק או שמן בישול, יחולו הוראות תקנה 3(ב).

6. (א) לא ישליך אדם אשפה בתוך אזורים מיוחדים אלא אם כן כלי השיט נמצא בדרך וההשלכה מתבצעת לפי התנאים האלה:

(1) השלכת פסולת מזון לים תהיה רחוקה ככל האפשר מהיבשה הקרובה ביותר, ובכל מקרה לא פחות מ-12 מילין ימיים מהיבשה הקרובה ביותר או ממדף הקרח הקרוב ביותר, והכול אם מתקיימים התנאים האלה:

(א) פסולת המזון תיכתש או תיטחן עד שיהיה ניתן להעבירה דרך רשת שגודל פתחיה אינו עולה על 25 מילימטרים;

(ב) פסולת המזון לא תעורב בסוג אשפה אחר כלשהו;

(ג) השלכת מוצרים מן העוף, כולל עופות וחלקי עופות, אסורה באזור האנטארקטי, אלא אם כן הפסולת המכילה מוצרים מהעוף כאמור עברה טיפול שיהפוך אותה למעוקרת;

(2) השלכה לים של שיירי מטען שלא ניתנים לפריקה מיטבית בשיטות פריקה קיימות בנמל, ובלבד שמתקיימים כל התנאים האלה:

(א) שיירי המטען, הכלולים במי שטיפה של מחסני מטען, אינם מכילים כל חומר המסווג כמזיק לסביבה הימית, לפי אמות המידה שבתוספת הרביעית;

(ב) המבקש להוביל מטענים מוצקים בצובר, למעט גרעינים, יסווג את המטען לפי התוספת הרביעית ויצהיר אם הוא מזיק לסביבה הימית או לא;

(ג) חומרי ניקוי או תוספי ניקוי הכלולים במי שטיפה של מחסני המטען, לאחר שנעשה בהם שימוש, אינם מכילים כל חומר המסווג כמזיק לסביבה הימית, לפי הנחיות אימ"ו לעניין יישום הנספח;

(ד) נמל היציאה ונמל היעד הבא הם בתחום האזור המיוחד וכלי השיט לא יצא מהאזור המיוחד בין נמלים אלה;

(ה) מיתקני קליטה נאותים אינם זמינים בנמלים אלה לפי הנחיות אימ"ו;

(ו) ריקון מי שטיפה של מחסני מטען המכילים שיירים ייעשה במרחק רב ככל שאפשר מהיבשה הקרובה ביותר או ממדף הקרח הקרוב ביותר, ולא פחות מ-12 מילין ימיים מהיבשה הקרובה ביותר או ממדף הקרח הקרוב ביותר;

(3) חומרי הניקוי ותוספי הניקוי הכלולים במי השטיפה של המשטחים החיצוניים, אינם מזיקים לסביבה הימית, והכול לפי הנחיות אימ"ו לעניין יישום הנספח.

(ב) טרם הכניסה לאזור האנטארקטי, חייב כל כלי שיט ישראלי להיות בעל קיבולת מספיקה לשמירת האשפה, בעודו פועל באזור זה, ולהיות בעל הסדרים להשלכת האשפה האמורה אחרי עזיבתו את האזור.

(ג) על אשפה המורכבת מסוגים שונים שחלות לגביהם הוראות תקנה 6(א) עד (3), יחולו ההוראות המחמירות יותר המפורטות בתקנות אלה לפי העניין, והכול ובלבד שאם האשפה כוללת פלסטיק או שמן בישול, יחולו הוראות תקנה 3(ב).

7. (א) על אף האמור בתקנות 3 עד 6, רשאי אדם להשליך אשפה באחת הנסיבות השלכות אשפה חריגים לאיסור השלכת אשפה

(1) השלכת האשפה נחוצה לצורך אחד מאלה:

(א) הצלת חיים בים;

(ב) הבטחת בטיחותם של הנמצאים על כלי שיט;

(ג) הבטחת בטיחותו של כלי השיט;

(2) אובדן אשפה שהתרחש במקרה כתוצאה מנזק לכלי שיט או לציוד שעליו;

(3) אובדן של רשתות דיג סינתטיות שהתרחש במקרה, על אף שננקטו מראש כל האמצעים הסבירים כדי למנוע את האובדן;

(4) השלכת ציוד דיג מכלי שיט לשם מניעת נזק לסביבה הימית או לשם הבטחת בטיחותו של כלי השיט או האנשים הנמצאים על כלי השיט.

(ב) על אף האמור בתקנות 5 ו-6, במקרה שהחזקה של פסולת מזון על גבי כלי השיט מהווה סכנה בריאותית מיידית לאנשים על הסיפון, ניתן להשליכה גם אם כלי השיט אינו נמצא בדרך.

8. (א) הושלכה אשפה באחת הנסיבות המפורטות בתקנה 7(א), יערוך קברניט כלי השיט רישום בדבר ההשלכה, לפי פרטים אלה:

היעוד בדבר השלכת אשפה חריגה

(1) מיקום כלי השיט;

(2) הנסיבות והנימוקים של האובדן או ההשלכה;

(3) פרטי הפריטים שהושלכו או אבדו;

(4) אמצעי הזהירות הסבירים שנקטו כדי למנוע או למזער השלכה או אובדן עקב תאונה כאמור.

(ב) בוצעה השלכה מכלי שיט שתפוסתו 400 טונות ברוטו ומטה, ייערך הרישום ביומן הרשמי של כלי השיט לפי תקנה 2 לתקנות הנמלים (יומן רשמי לכלי שיט), התשי"ז-1957¹¹; בוצעה השלכה מכלי שיט שתפוסתו 400 טונות ברוטו ומעלה, ייערך הרישום ביומן האשפה.

(ג) אירע אובדן במקרה או השלכה של ציוד דיג באחת מהנסיבות הקבועות בתקנה 7(א)3 או (4), המהווה איום משמעותי על הסביבה הימית או על הניווט, ימסור קברניט כלי השיט דיווח למנהל רשות הספנות והנמלים; אירע אובדן מקרי כאמור במים הכפופים לסמכות השיפוט של מדינה אחרת – ימסור הקברניט דיווח גם לאותה המדינה.

9. חובת ריקון בנמל (א) אשפה, שאין להשליכה לים לפי תקנות 3 עד 6, תוחזק בכלי השיט עד לריקונה בנמל כשהיא מופרדת לפי דין.

(ב) קברניט כלי שיט שבכוונתו לרוקן אשפה בנמל בישראל יודיע למפעיל הרציף בנמל שהוא עתיד לפקוד, 24 שעות לפחות לפני מועד הפקידה, בדבר סוגי האשפה שבכוונתו לרוקן וכמות משוערת של האשפה כאמור; הודעתו של קברניט כלי השיט תיעשה על גבי טופס הודעה מוקדמת בהתאם להנחיות אימ"ו; הרשות תפרסם טופס לדוגמה באתר האינטרנט של המשרד.

(ג) מפעיל רציף בנמל בישראל יפעיל, בין בעצמו ובין באמצעות אחר, שירות איסוף אשפה; שירות איסוף האשפה יינתן באופן שלא יגרום עיכוב מיותר של כלי השיט הפוקד את הרציף.

(ד) רוקנה אשפה בנמל בישראל, ינפיק מפעיל הרציף, בין בעצמו ובין באמצעות אחר, אישור מודפס באנגלית וחתום בידו בדבר כמות משוערת וסוג האשפה שרוקנה כאמור על גבי הטופס שיוורה לו המנהל, את האישור ימסור המפעיל לקברניט כלי שיט שהוראות תקנה 11 חלות עליו.

(ה) בנמל חדרה, במקום מפעיל רציף בנמל האמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג), יבוא מנהל הנמל.

10. פרסום (א) בעל כלי שיט שאורכו למעלה מ-12 מטרים, יציג בכלי השיט כרזה המפרטת את הוראות תקנות 3, 4, 5 ו-6.

(ב) לשון הכרזה תהיה כזו המובנת לאנשי צוות כלי השיט בעת עבודתו, ובהפלגה במסע בין-לאומי תהיה המודעה בכלי השיט גם באנגלית, צרפתית או ספרדית.

פרק ג': תוכנית לניהול אשפה ויומן אשפה

11. הגדרות בפרק זה –

"כלי שיט" – כל אחד מאלה:

(1) כלי שיט שתפוסתו 100 טונות ברוטו ומעלה לרבות אסדה, ולעניין תקנה

13 – כלי שיט שתפוסתו 400 טונות ברוטו ומעלה לרבות אסדה;

(2) כלי שיט המורשה להסיע 15 אנשים ומעלה;

¹¹ ק"ת התשי"ז, עמ' 1630.

"פעולה" – השלכת אשפה לים, שריפתה או ריקונה בנמל;

"תוכנית" – תוכנית לניהול אשפה, המבוססת על הנחיות אימ"ו לעניין תוכנית ניהול אשפה.

12. (א) בעל כלי השיט וקברניטו יודאו כי בכלי השיט קיימת תוכנית לניהול אשפה, איסור הפלגה בלא תוכנית לניהול אשפה
- (ב) התוכנית תכלול נוהלי מזעור איסוף, אחסון, עיבוד, השלכה, שריפה וריקון של אשפה, לרבות אופן השימוש בציוד שעל הסיפון, והכול לפי הוראות תקנות אלה.
- (ג) בתוכנית יצוין מי איש צוות הממונה על ביצועה.
13. (א) בעל כלי השיט וקברניטו יודאו כי בכלי השיט קיים יומן אשפה המנוהל לפי הוראות תקנות אלה ורשומים בו כל הפרטים שחובה לרשומם לפי תקנה 14.
- (ב) יומן האשפה בכלי שיט ישראלי יהיה לפי הנוסח שבתוספת השלישית.
- (ג) תקנה זו לא תחול על כלי שיט המורשה להסיע 15 אנשים ומעלה ועוסק בביצוע הפלגות בנות שעה או פחות.
14. ביומן אשפה תירשם כל פעולה, בסמוך ככל האפשר לביצועה, כמפורט להלן, ולפי דברי ההסבר שבתוספת השלישית:
- (1) תאריך ביצוע הפעולה;
- (2) שעת ביצוע הפעולה;
- (3) מיקום כלי השיט (קו אורך וקו רוחב) בעת ביצוע הפעולה;
- (4) סוג האשפה;
- (5) הכמות המשוערת (במטרים מעוקבים) של האשפה;
- (6) אירעה השלכת אשפה בנסיבות המפורטות בתקנה 7 – יירשמו ביומן האשפה נסיבות ההשלכה וסיבותיה והאמצעים שנקטו לצמצום ההשלכה ומניעתה.
15. (א) יומן האשפה ינוהל בידי הקברניט או איש צוות שמונה לפי תקנה 12(ג) ניהול יומן אשפה (להלן – הממונה).
- (ב) כל רישום ביומן ייעשה וייחתם בידי הממונה, והקברניט יחתום בשולי כל עמוד שמולא ביומן האשפה.
- (ג) בכלי שיט ישראלי ייערכו הרישומים ביומן האשפה בשפות העברית והאנגלית; במקרה של אי-התאמה, יחייב הרישום בשפה העברית.
- (ד) יומן האשפה יכול שייערך במערכת תיעוד אלקטרונית שאישר המנהל לפי הנחיות אימ"ו לעניין יומנים אלקטרוניים.
16. (א) יומן האשפה יוחזק בפיקוחו ובשליטתו של הקברניט במקום זמין ויועמד לעיון בהתאם לדרישת הגורמים המוסמכים לעיין בו.
- (ב) יומן האשפה יישמר בכלי השיט יחד עם האישורים שניתנו לכלי השיט בשל מסירת האשפה ואם הפסיק כלי השיט את פעולתו, יישמר בידי בעל כלי השיט.
- (ג) יומן האשפה והאישורים שניתנו לכלי השיט בשל מסירת האשפה יישמרו לתקופה של שנתיים מיום שנרשם בו הרישום האחרון.
17. קברניט חייב להציג את התוכנית ויומן האשפה במקרים אלה:

(1) בנמל או במסוף הנמצאים בישראל – לפי דרישת מפקח כלי שיט או מפקח למניעת זיהום הים;

(2) בנמל או במסוף, הנמצאים במדינת חוץ – לפי דרישת הרשויות המוסמכות של אותה מדינה.

18. (א) קברניט כלי השיט יאפשר לגורמים המוסמכים לפי תקנה 17 לעיין ביומן האשפה של כלי השיט ולערוך העתק של כל רישום ביומן.

העתקים מיומן האשפה

(ב) הקברניט יאשר בחתימתו כי העתק כאמור הוא העתק נכון של רישומי יומן האשפה.

(ג) העתק מאושר כאמור, יהווה ראיה לכאורה לנכונות הרישום בו, כל עוד לא הוכח אחרת.

(ד) בדיקת יומן האשפה ונטילת העתק מאושר ממנו כאמור, יבוצעו במהירות האפשרית, בלי לגרום לכלי השיט עיכוב מיותר.

פרק ד': הוראות כלליות

19. (א) בעל כלי השיט וקברניטו חייבים לפקח ולעשות כל שניתן, כדי למנוע ביצוע עבירה על הוראות תקנות אלה בידי כל אדם בכלי השיט.

אחריות בעל כלי השיט וקברניטו לקיום הוראות התקנות

(ב) נעברה עבירה על הוראות תקנות אלה בידי אדם בכלי השיט, חזקה כי בעל כלי השיט או קברניטו הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) הושלכה אשפה מכלי השיט באחת הנסיבות המתוארות בתקנה 7(א)(2) או (3), ינקוט קברניט כלי השיט בכל האמצעים העומדים לרשותו לשם צמצום הנזק הנגרם מזההשלכה.

20. (א) היה למפקח כלי שיט או למפקח להגנת הסביבה יסוד סביר להניח כי הושלכה אשפה מכלי שיט לים, בניגוד לתקנות אלה, או שהופרה הוראה מתקנות 14 עד 18 לעניין רישום ביומן אשפה, ניהולו, שמירתו, החזקתו והצגתו לגורמים המוסמכים לפי תקנה 17, או לעניין עריכת העתקים ממנו, רשאי הוא להורות, לבעל כלי השיט שבקשר אליו נעברה העבירה או לקברניטו, להפקיד ערבות או עירבון כספי בגובה הקנס האמור בסעיף 54 לפקודה.

ערובה

(ב) הורה מפקח כלי שיט או מפקח להגנת הסביבה כאמור בתקנת משנה (א), יודיע על כך, בלא דיחוי, למנהל הנמל שהאונייה נמצאת בו.

(ג) לא הוגש כתב אישום בשל העבירה שבגינה ניתנו הערבות או העירבון לפי תקנת משנה (א) בתוך 60 ימים מיום שניתנו, יוחזרו הערבות או העירבון למי שנתנם.

(ד) הוגש כתב אישום, בתוך 60 ימים מיום שניתנו הערבות או העירבון לפי תקנת משנה (א), בשל העבירה שבגינה ניתנו, יוחזרו הערבות או העירבון, לפי העניין, עם מתן פסק דין חלוט, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

(ה) נקבעה עבירה על תקנות אלה כעבירה מינהלית לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985¹², יחולו הוראות תקנות משנה (א) עד (ד) בשינויים אלה:

(1) הערבות והעירבון יהיו בגובה הקנס המינהלי הקבוע לאותה עבירה;

(2) על החזרת הערבות והעירבון יחולו הוראות אלה:

¹² ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

(א) לא הומצאה הודעה על הטלת קנס מינהלי בשל אותה עבירה, בתוך 60 ימים מיום שניתנו הערבות או העירבון, הם יוחזרו למי שנתנם;

(ב) הומצאה הודעה על הטלת קנס מינהלי בשל אותה עבירה, בתוך 60 ימים מיום שניתנו הערבות או העירבון, יוחזרו הערבות והעירבון עם תשלום הקנס המינהלי או אם התובע המוסמך ביטל את הקנס, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת;

(ג) הומצאה הודעה על הטלת קנס מינהלי בשל אותה עבירה בתוך 60 ימים מיום שניתנו הערבות או העירבון והקנס הודיע כי ברצונו להישפט על העבירה, יוחזרו הערבות או העירבון, לפי העניין, עם מתן פסק דין חלוט, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

21. תקנות הנמלים (השלכת אשפה מבלי שיט), התש"ע-2010¹⁵ – בטלות. ביטול

22. תחילתן של תקנות אלה 45 ימים מיום פרסומן (להלן – מועד התחילה). תחילה

תוספת ראשונה

(ההגדרה "אזור מיוחד" בתקנה 1)

אזור מיוחד הוא אזור כמפורט להלן:

(1) **אזור הים התיכון** – הים התיכון עצמו, לרבות המפרצים והימים שבתוכו, המתוחם מצד הים השחור, בקו הרוחב 41° צפון ומצד מערב במיצר גיברלטר, בקו האורך $36^{\circ} 5^{\circ}$ מערב;

(2) **אזור הים הבלטי** – הים הבלטי עצמו, לרבות מפרץ בות'ניה ומפרץ פינלנד, והכניסה לים הבאלטי המתוחמת בקו הרוחב של סקאו בסקאגרק ב- $44.8^{\circ} 57^{\circ}$ צפון;

(3) **אזור הים השחור** – הים השחור עצמו המתוחם מצד הים התיכון בקו הרוחב 41° צפון;

(4) **אזור ים סוף** – ים סוף עצמו, לרבות מפרצי סואץ ועקבה, המתוחם בדרום בקו החלווני המחבר את ראס סי אן $28.5^{\circ} 12^{\circ}$ צפון, $19.6^{\circ} 43^{\circ}$ מזרח) וחוסאן מורד $40.4^{\circ} 12^{\circ}$ צפון $30.2^{\circ} 43^{\circ}$ מזרח);

(5) **אזור "המפרצים"** – אזור הים השוכן מצפון מערב מן הקו החלווני המחבר את ראס אל-האד $30^{\circ} 22^{\circ}$ צפון $48^{\circ} 59^{\circ}$ מזרח) וראס אל-פסטה $04^{\circ} 25^{\circ}$ צפון $25^{\circ} 61^{\circ}$ מזרח);

(6) **אזור הים הצפוני** – הים הצפוני עצמו לרבות ימים שבתוכו, בגבולות שבין –

(א) מדרום לקו רוחב 62° צפון וממזרח לקו אורך 4° מערב;

(ב) מיצר הסקאגרק, שגבולו הדרומי ממזרח לסקאו מתוחם בקו הרוחב $44.8^{\circ} 57^{\circ}$ צפון;

(ג) התעלה האנגלית ומבואותיה ממזרח לקו אורך 5° מערב ומצפון לקו רוחב $30^{\circ} 48^{\circ}$ צפון;

(7) **האזור האנטארקטי** – אזור הים מדרום לקו הרוחב 60° דרום;

(8) **האזור הקריבי** – מפרץ מקסיקו והים הקריבי עצמו, לרבות המפרצים והימים שבתוכו והחלק מהאוקיינוס האטלנטי שגבולות קו הרוחב 30° צפון מפלורידה מזרחה, עד קו האורך $30^{\circ} 77^{\circ}$ מערב, ומשם בקו חלווני למפגש קו הרוחב 20° צפון עם קו האורך 59° מערב ומשם קו חלווני למפגש קו הרוחב $20^{\circ} 7^{\circ}$ צפון עם קו האורך 50° מערב, ומשם בקו חלווני בכיוון דרום מערב לגבול המזרחי של גיאנה הצרפתית.

¹⁵ ק"ת התש"ע, עמ' 604.

תוספת שנייה

(ההגדרה "היבשה הקרובה ביותר" בתקנה 1)

היבשה הקרובה ביותר מן החוף הצפון מזרחי של אוסטרליה בקו שנמתח מנקודה על חוף אוסטרליה ב-

קו רוחב $11^{\circ} 00'$ דרום, קו אורך $142^{\circ} 08'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $10^{\circ} 35'$ דרום, קו אורך $141^{\circ} 55'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $10^{\circ} 00'$ דרום, קו אורך $142^{\circ} 00'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $9^{\circ} 10'$ דרום, קו אורך $143^{\circ} 52'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $9^{\circ} 00'$ דרום, קו אורך $144^{\circ} 30'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $10^{\circ} 41'$ דרום, קו אורך $145^{\circ} 30'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $13^{\circ} 00'$ דרום, קו אורך $145^{\circ} 00'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $15^{\circ} 00'$ דרום, קו אורך $146^{\circ} 00'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $17^{\circ} 30'$ דרום, קו אורך $147^{\circ} 00'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $21^{\circ} 00'$ דרום, קו אורך $152^{\circ} 55'$ מזרח

ומשם לנקודה בקו רוחב $24^{\circ} 30'$ דרום, קו אורך $154^{\circ} 00'$ מזרח

ומשם לנקודה על חוף אוסטרליה בקו רוחב $24^{\circ} 42'$ דרום, קו אורך $153^{\circ} 15'$ מזרח.

תוספת שלישית

(ההגדרה "יומן אשפה" בתקנה 1 ובתקנות 13(ג) ו-14)

א. יומן אשפה

(1) דברי הסבר למנהל יומן אשפה

שם כלי השיט:

מספר או אותיות זיהוי:

מספר אימ"ו:

תקופה: מתאריך:עד תאריך:

הקדמה

לפי תקנה 14 לתקנות הנמלים (השלכת אשפה מכלי שיט), התשפ"ב-2022, יש לבצע רישום של כל השלכה או ריקון או שריפה של אשפה; רישום כאמור כולל השלכה לים או ריקון למיתקני קליטה או לכלי שיט מיוחד המשמש לאיסוף פסולת וכן אובדן אשפה שהתרחש במקרה.

(א) אשפה וניהול אשפה

אשפה כוללת פסולת מזון, פסולת ביתית ופסולת תפעולית, פלסטיק, שיירי מטען, אפר מיתקני שריפה, שמן ביטול, ציוד הדיג ופגרי בעלי החיים הנוצרים במהלך הפעולה הרגילה של כלי השיט וחייבים בסילוק רצוף או תקופתי, למעט החומרים המוגדרים או הרשומים בנספחים אחרים לאמנה; אשפה אינה כוללת דגים טריים וחלקיהם הנוצרים כתוצאה מפעילויות דיג המתנהלות במהלך ההפלגה, או כתוצאה מפעילויות של חקלאות ימית הכרוכות בהובלת דגים כולל רכיכות להשמה במיתקן

של חקלאות ימית ולהובלת הדגים שנאספו כולל רכיכות ממתקנים כאמור לחוף לשם עיבוד; יש לעיין גם בהנחיות אימ"ו לעניין יישום הנספח לצורך מידע הנוגע בדבר.

(ב) תיאור האשפה

האשפה תחולק לסוגים, לצורך רישום בחלק 1 ובחלק 2 של יומן האשפה, כמפורט להלן:

(1) בחלק 1 –

- (א) פלסטיק;
- (ב) פסולת מזון;
- (ג) פסולת ביתית;
- (ד) שמן בישול;
- (ה) אפר מיתקני שריפה;
- (ו) פסולת תפעולית;
- (ז) פגרי בעלי חיים;
- (ח) ציוד דיג;
- (ט) פסולת אלקטרונית;

(2) בחלק 2 –

- (י) שיירי מטען שאינם מזיקים לסביבה הימית;
- (יא) שיירי מטען המזיקים לסביבה הימית.

(ג) רישום ביומן אשפה

(1) רישום ביומן האשפה יתבצע במקרים האלה וכמפורט להלן:

(א) השלכת אשפה לים לפי תקנות 4 עד 6 –

- (1) תאריך ושעת ההשלכה לים;
- (2) מיקום כלי השיט קו רוחב וקו אורך; הערה: בהשלכה של שיירי מטען יירשם מיקום כלי השיט בעת תחילת ההשלכה ובסיומה;
- (3) סוג האשפה שהושלכה לים;
- (4) כמות משוערת של כל סוג אשפה שהושלכה לים במטרים מעוקבים;
- (5) חתימתו של איש הצוות הממונה על ביצוע הפעולה;
- (ב) הרקה למתקני קליטה בחוף או לכלי שיט מיוחד המשמש לאיסוף פסולת –
 - (1) תאריך ושעת ההרקה;
 - (2) שם הנמל או מיתקן קליטת האשפה או שם כלי השיט שאליו רוקנה האשפה;
 - (3) סוג האשפה שרוקנה;
 - (4) כמות משוערת של כל סוג אשפה שרוקנה במטרים מעוקבים;
 - (5) חתימתו של איש הצוות הממונה על ביצוע הפעולה;

(ג) שריפת אשפה –

- (1) תאריך ושעת תחילת שריפת האשפה וסיומה;
- (2) מיקום כלי השיט קו רוחב וקו אורך בתחילת השריפה ובסיומה;
- (3) סוגי האשפה שנשרפו;
- (4) כמות משוערת של האשפה שנשרפה במטרים מעוקבים;
- (5) חתימתו של איש הצוות הממונה על ביצוע הפעולה;
- (ד) השלכה שהתרחשה במקרה או השלכה חריגה אחרת או אובדן של אשפה, כולל לפי תקנה 7 –

- (א) תאריך ושעת האירוע;
- (ב) נמל או מיקום כלי השיט בזמן האירוע קו אורך, קו רוחב ועומק המים אם ידוע;
- (ג) סוגי האשפה שהושלכו או אבדו ופרטיהם;
- (ד) כמות משוערת שהושלכה;
- (ה) נסיבות ההשלכה או האובדן, הסיבות לכך, אמצעי הזהירות שננקטו למניעת או מזעור ההשלכה או האובדן והערות כלליות.

(2) קבלות

על הקברניט לקבל אישור או קבלה בכתב בשל מסירת האשפה, שפורטה בהם הכמות המשוערת של האשפה שנמסרה; הקבלה או האישור יישמרו בכלי השיט יחד עם יומן האשפה במשך שנתיים.

(3) כמות האשפה

כמות האשפה בכלי השיט תוערך במטרים מעוקבים, ואם אפשר בנפרד לכל סוג אשפה; ביומן האשפה תירשם כמות משוערת של אשפה; יובא בחשבון כי מידת הדיוק בהערכת כמות האשפה נתונה לפרשנות, וכי הנפח המשוער שונה לפני ואחרי עיבוד האשפה; הליכי עיבוד אשפה מסוימים, ובכלל זה עיבוד רציף של שאריות מזון, אינם מאפשרים הערכת כמויות אמינה.

PART I

חלק 1

For all Garbage other than cargo residues as defined in regulation 1.2 (definitions)

לכל סוגי האשפה מלבד שיירי מטען כהגדרתם בתקנה 1 לתקנות הנמלים (השלכת אשפה מכלי שיט), התשפ"ב-2022

(All ships)

(לכל האניות)

Ship's name: _____	שם האונייה: _____
Distinctive Number or letters: _____	מספר או אותיות זיהוי: _____
IMO Number: _____	מספר IMO: _____

Garbage categories:

סוגי אשפה:

A – Plastics א – פלסטיק		B – Food wastes ב – פסולת מזון	C – Domestic wastes ג – פסולת ביתית		
D – Cooking oil ד – שמן בישול	E – Incinerator Ashes ה – אפר מיתקני שריפה	F – Operational wastes ו – פסולת תפעולית	G – Animal Carcasses ז – פגרי בעלי חיים	H – Fishing gear ח – ציוד דיג	I – E-Waste ט – פסולת אלקטרונית

Discharges under MARPOL Annex V regulations 4 (outside special areas), 5 (fixed and floating platforms), or 6 (special areas)

השלכה – לפי תקנה 4 (מאסדות), תקנה 5 (מחוץ לאזורים מיוחדים), או תקנה 6 (באזורים מיוחדים)

Date/Time תאריך/שעה	Position of the Ship (latitude/longitude) or port if discharged ashore or name of ship if discharged to another ship מיקום האונייה (קו אורך/רוחב) או נמל אם רוקנה האשפה בחוף או שם האונייה אם רוקנה האשפה לאונייה אחרת	Category סוג	Estimated Amount Discharged כמות משוערת שהושלכה/רוקנה		Estimated Amount Incinerated (m ³) כמות משוערת שנסרפה	Remarks (e.g. start/stop time and position of incineration; general remarks) הערות (למשל: שעה ומיקום בהתחלה/סיום של שריפת אשפה; הערות כלליות)	Certification/Signature אישור/חתימה
			Into Sea (m ³) לים	To Reception Facility or to another ship (m ³) למיתקן קליטה או לאונייה אחרת			

Exceptional discharge or loss of garbage under regulation 7 (Exceptions)

השלכה חריגה או אובדן אשפה – תקנה 7 (השלכה מותרת)

Date/Time תאריך/שעה	Port or position of the Ship (latitude/ longitude and water depth if known) נמל או מיקום האונייה (קו אורך/רוחב ועומק המים אם ידוע)	Category סוג	Estimated Amount lost or discharged (m ³) כמות משוערת שאבדה או הושלכה	Remarks on the reason for the discharge or loss and general remarks (e.g. reasonable precautions taken to prevent or minimize such discharge or accidental loss and general remarks) הערות על הסיבה להשלכה או אובדן והערות כלליות (למשל: אמצעי הזהירות שנקטו למניעת או מזעור ההשלכה או האובדן שהתרחש במקרה והערות כלליות)	Certification/ Signature אישור/חתימה

חתימת רב החובל: _____ תאריך: _____ Date: _____ Master's signature: _____

PART II

חלק 2

For all cargo residues as defined in regulation
1.2 (definitions)

לשיירי מטען כהגדרתם בתקנה 1 לתקנות הנמלים
(השלכת אשפה מכלי שיט), התשפ"ב-2022

(Ships that carry solid bulk cargoes)

(לאוניות הנושאות מטענים מוצקים בצובר)

Ship's name: _____	שם האונייה: _____
Distinctive Number, or letters: _____	מספר או אותיות זיהוי: _____
IMO Number: _____	מספר IMO: _____
Garbage categories:	סוגי אשפה:
J – Cargo residues (non-HME)	(י) שיירי מטען שאינם מזיקים לסביבה הימית
K – Cargo residues (HME)	(יא) שיירי מטען המזיקים לסביבה הימית

1 Discharge under regulation 4 (outside special areas) and 6 (within special areas)

השלכה לפי תקנה 5 (מחוץ לאזורים מיוחדים) ותקנה 6 (באזורים מיוחדים)

Date/Time תאריך/שעה	Position of the Ship (latitude/ longitude) or port if discharged ashore מיקום האונייה (קו אורך/רוחב) או נמל אם רוקנו בחוף	Category סוג אשפה	Estimated Amount Discharged כמות משוערת שהושלכה/רוקנה		Start and stop position of the ship for discharges into the sea מיקום האונייה בהתחלה ובסיום של ההשלכה לים	Certification/ Signature אישור/חתימה
			Into Sea (m ³) ים	To Reception Facility or to another ship (m ³) למיתקן קליטה או לאונייה אחרת		

Master's signature: _____ Date: _____ תאריך: _____ חתימת רב החובל:

תוספת רביעית

(תקנות 5 ו-6 א)

אמות המידה לסיווג מטענים מוצקים בצובר כמזיקים לסביבה הימית

לשם יישומן של תקנות אלה, ייחשבו שיירי מטען כמזיקים לסביבה הימית אם הם שיירים של מטענים מוצקים בצובר המסווגים לפי אמות המידה של המערכת הגלובלית המאוחדת של האו"ם (UN GHS) לסיווג ותיוג כימיקלים שהם בעלי אחד האפיונים האלה:

- (1) רעילות ימית חריפה קטגוריה 1;
- (2) רעילות ימית כרונית קטגוריה 2;
- (3) מסרטן (קרצינוגן) קטגוריה A1 או B1 שגם אינו מתכלה במהירות ושהוא בעל הצטברות ביולוגית גבוהה;
- (4) גורם לשינוי גנטי (מוטגנית) קטגוריה A1 או B1 שגם אינו מתכלה במהירות ושהוא בעל הצטברות ביולוגית גבוהה;
- (5) רעיל למערכת הרבייה קטגוריה A1 או B1 שגם אינו מתכלה במהירות ושהוא בעל הצטברות ביולוגית גבוהה;
- (6) רעיל לאיבר מסוים בחשיפה חוזרת קטגוריה 1 שגם אינו מתכלה במהירות ושהוא בעל הצטברות ביולוגית גבוהה;
- (7) מטענים מוצקים בצובר המכילים או המורכבים מפולימרים סינטטים, גומי, פלסטיק או כדורי פלסטיק להזנת בעלי חיים (כולל חומרים שנגרסו, נטחנו, נחתכו או הושרו או חומרים דומים).

י"ד באדר א' התשפ"ב (15 בפברואר 2022)
(חמ 2909-3)

מרב מיכאלי

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

